

Aile İşlevselliğinin Psikolojik İhtiyaçları Karşılamadaki Rolü

The Role of Family Functionality in Providing Psychological Needs

Merve Usta^{ID}

Öz. Araştırmada aile işlevselliğinin psikolojik temel ihtiyaçları karşılamadaki rolü incelenmiştir. Tüm insanlar kendi yaşantılarını kendi oluşturmada, yaşantıları doğrultusunda hisleri, düşünceleri ve eylemlerini yönlendirmektedirler. Diğer bir ifadeyle sahip oldukları benlik yapıları bireylerin seçimlerini dolayısıyla hayatlarını şekillendirmektedir. Ailenin sahip olduğu aile işlevsellik düzeyi ise benliğin gelişimini etkilemektedir. Dolayısıyla psikolojik ihtiyaçlar aile işlevselliğinden bağımsız düşünülememektedir. **Yöntem:** Araştırmaya 189 kadın (69%) ve 85 erkek (31%) katılmıştır. Bu araştırmada aile işlevselliğinin psikolojik ihtiyaçları yordama düzeyi araştırmak amaçlandığından çoklu regresyon analizi yapılmıştır. **Bulgu:** Elde edilen bulgulara göre aile işlevselliği alt boyutları psikolojik ihtiyaçlar "Sevgi/Ait olma" alt boyutunu %85, "Özgürlük" alt boyutunu %25, "Güç" alt boyutunu %44 ve "Eğlenme" alt boyutunu %48 açıklamaktadır. **Sonuç:** Sonuç olarak psikolojik ihtiyaçlar aile işlevselliği tarafından açıklanmaktadır. Sevgi/ait olma ve eğlenme alt boyutları en az iki kişi ile gerçekleştirilebilirken güç ve özgürlük daha bireysel kalmaktadır. Dolayısıyla bireyin hayatında ki ilk sosyal kurum olarak kabul edilen aile en fazla sevgi/ait olma ve eğlenme ihtiyacını karşılamaktadır.

Anahtar Kelimeler. Aile İşlevselliği, Psikolojik İhtiyaçlar, Aile

Abstract. The aim of this study is to investigate family functionality with psychological needs. All people create their own lives, direct their feelings, thoughts and actions in line with their lives. In other words, the self-structures they shape, shape their choices and thus their lives. The level of family functioning of the family affects the development of the self. Therefore, psychological needs cannot be considered independent of family functionality. **Method:** 189 women (69%) and 85 men (31%) were included in the study. In this research, it was aimed to investigate family functionality in predicting psychological needs. So multiple regression analyses was performed. **Results:** According to the findings, it can be said that the sub-dimensions of the family functionality explain 85% of Love/Belongs sub dimension, %25 of Freedom sub dimension, %44 of Fun sub dimension and %48 of Power sub dimension of psychological needs. **Conclusion:** As a result, psychological needs are explained by family functioning. While sub-dimensions of love and belonging can be realized with at least two people, power and freedom remain more individual. Therefore, the family, which is considered to be the first social institution in the life of the individual, satisfies the need for love/belongs and fun much more.

Keywords. Family Functionality, Psychological Needs, Family

Merve Usta

İlhami Ertem Eğitim Kurumları,
Bolu, Türkiye
e-mail: merve.usta@outlook.com.tr

Geliş/Received: 07.02.2019/February, 2,2019
Düzeltilme/Revision: 08.07.2019/July, 8, 2019
Kabul/Accepted: 30.12.2019/December, 30, 2019

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association

İnsan, doğası gereği ve varoluşu itibarıyla seçim yapmakta ve eyleme geçmektedir. Eylemlilik ya da kişinin kendi benlik işlemcisi seçim yapmanın ilk basamaklarından birini oluşturmaktadır. Benlik işlemcisi bireyin eylemini düşünce ya da hareketin bir parçası olmaktan çok benliğinin bütünü olarak tanımlanmaktadır. Böylece benlik işlemcisi kimliği de içinde barındırarak, bireyin kimliğinden ayrılmaktadır (Korsgaard, 2009). Bu bağlamda seçim, bireylerin düşüncelerine, davranışlarına ve yaşantılarına özgürce karar vermeleridir. Bireylerin seçimleri aynı zamanda bireylerin duygularını ve psikolojilerini de etkilemektedir (Glasser, 1975). Glasser'e (1975) göre bireyler düşündüklerinden daha fazla hayatlarının kontrolüne sahiptirler. Hayatlarının kontrolünü ise seçimleriyle yönlendirmektedirler. Bu bakış açısından bakıldığında tüm insanlar kendi yaşantılarını kendi oluşturmakta, yaşantıları doğrultusunda hisleri, düşünceleri ve eylemlerini yönlendirmektedirler. Diğer bir ifadeyle sahip oldukları benlik yapıları bireylerin seçimlerini dolayısıyla hayatlarını şekillendirmektedir (Glasser, 1998). Bu özellikler içsel kontrol psikolojisi olarak tanımlanmakta olup seçim teorisi olarak Glasser tarafından ortaya konulmuştur.

Bireylerin seçimleri sahip oldukları temel ihtiyaçlardan bağımsız düşünülemez (Glasser, 1975). Psikolojik ihtiyaçlar bireylerin işlevlerini sağlıklı bir şekilde yerine getirmesi açısından önemlidir ve farklı kuramcılar tarafından farklı şekillerde tanımlanmaktadır. Maslow'a göre temel ihtiyaçlar bir hiyerarşi içerisindedir. Bu hiyerarşi basamakları en basit ihtiyaçtan en karmaşık ihtiyaca doğru sıralanmaktadır. Bireyin en temel en basit ihtiyacı karşılanmadan diğer ihtiyaca geçmemektedir. Hiyerarşi basamaklarını ise Maslow en basitten en karmaşığa doğru sırasıyla; fizyolojik ihtiyaçlar, emniyet ve güvenlik ihtiyacı, sevgi ve aidiyet ihtiyacı, saygı ihtiyacı ve kendini gerçekleştirme ihtiyacı olarak ele almaktadır (Maslow, 1954). Öz belirleme kuramı, bireylerin seçim yapma güdülerinin temel ihtiyaçlarını doyurmada önemli bir etken olduğunu savunmaktadır (Deci ve Ryan, 1985). Evrensel olduğu kabul edilen, özerklik, yeterlik ve ilişkili olma temel psikolojik ihtiyaçlarının doyurulması aynı zamanda bireylerin sağlıklı bir benliğe sahip olmasını sağlamaktadır (Deci ve Ryan, 1985, Ryan ve Deci, 2000).

Seçim teorisine göre ise temel psikolojik ihtiyaçlar hayatta kalma, sevme/sevilme/ait olma, özgürlük, güç ve eğlenmedir. Glasser bireyi eyleme iten, güdülenmesini sağlayan etkenlerin bu beş psikolojik ihtiyaç olduğunu

vurgulamaktadır. Bu ihtiyaçların öncelik sırası ise bireyin yaptığı seçimleri etkilemektedir. Dolayısıyla bireylerin benlik oluşumu ya da kişilik gelişimi seçimlerinde önemli bir etken olmakla birlikte psikolojik ihtiyaçlarının da öncelik sırasını etkilemektedir (Glasser, 1998). Hayatta kalma ihtiyacı, kişinin genlerine kodlanmıştır ve hayatta kalma için verilen mücadeleyi kapsamaktadır. Eğlenme ihtiyacı öğrenmemizi sağlayan ve kişiyi öğrenmeye iten ihtiyaçtır. Güç, hayatta kalmanın bir parçasını oluşturmakla birlikte, gerçeklik olarak tanımlanmaktadır. Özgürlük ihtiyacı, yaratıcılık yeteneği olarak ifade edilmekte olup temel olarak başkalarına kişinin kendisine davranılmasını istediği gibi davranmasıdır (Glasser, 1998). Sevmeye/ait olma psikolojik ihtiyacı ise bireylerin temel ihtiyacı olarak ele alınmaktadır. Bu ihtiyacın temel odağı karşılıklılık, verme ve alma, aileye ve sosyal destek sistemlerine ait olma ve bağlılıktır (Duba, Graham, Britzman ve Minatrea, 2009). Bu bakış açısından bakıldığında bireyin gelişimi ailenin yönlendirmeleriyle şekillenmektedir (Wubbolding, Brickel, Imhiof, Kim, Lojk ve Al-Rashidi, 2004). Dolayısıyla benliğin ailenin tutum ve davranışlarından bağımsız düşünülmediği söylenebilmektedir. Bununla birlikte aile alt sistemleri arasındaki ilişkiler, sevgi ve güç ihtiyacı, aile alt sistemleri arasındaki çatışmalar tarafından şekillenmektedir. Diğer bir ifadeyle aile üyelerinin benlik oluşum sürecinde ebeveynlerin davranışlarının ve duygularının çocuğa yansımaları, ilişkinin niteliğini belirlemektedir. Bu durum ise karşılıklı saygı, güven ve sevgi ile dengede tutulabilmektedir (Glasser, 2002).

Bireyler dünyaya gelmeleriyle birlikte yukarıda belirtildiği gibi ilk olarak aileye ait olmaktadır. Bebeklerin aidiyet hissettikleri ilk kişi ise annedir. Ayrıca 'yeni çift' aile yapısı ailenin yeni üyesi olan bebeğin doğmasıyla birlikte 'küçük çocuklu aile' evresine geçmektedir (Gladding, 2014). Bu yeni evrede ebeveynler, işleyen aile sistemini çocuklu aileye uyarlamakta ve bebeğin gelişimi ile ilgilenmektedirler. Diğer bir ifadeyle bebeğin benlik gelişimi aile içerisinde şekillenmektedir (Goldenberg ve Goldenberg, 2008). Dolayısıyla ailenin sahip olduğu aile işlevsellik düzeyi benliğin gelişimini ve temel psikolojik ihtiyaçlarının doyurulma düzeyini etkilemektedir. Aile işlevselliği sistematik bakış açısıyla, aile üyelerinin birbirlerine bağlılığını, desteğini, aralarındaki iletişimi ve sınırları, sahip oldukları rolleri ve ritüelleri kapsamaktadır (Çalışkan, 2017). McMaster aile işlevselliği modeli problem çözme, iletişim, roller, duygusal tepki verebilme, gereken ilgiyi gösterme ve davranış kontrolü boyutlarından oluşurken (Epstein, Baldwin ve Bishop, 1983) çember modeli aile uyumu, aile esnekliği ve iletişimi boyutlarını kapsamaktadır (Olson, 2000).

Corcoran (2001)'a göre ise aile işlevselliği ailede uyum, aile içi bağlılık, güç, çatışma, stres ve çocuğun yetiştirilmesidir.

Yapılan araştırmalara bakıldığında sağlıklı aile işlevselliğine sahip ailelerde psikolojik olarak daha sağlıklı bireyler yetişmektedir (Bulut, 1993; Coşkun, 2007). Bununla birlikte ailelerin dinamikleri sahip oldukları aile yapılarına göre de farklılaşmaktadır (Nichols, 2013; Gladding, 2014). Aile içerisinde var olan denge öncelikle aile içerisinde çıkan çatışmalarla ve kritik durumlarla ailelerin baş edebilmesini sağlarken (Falcão, 2010) aile üyelerinin ihtiyaçlarına ve geçtikleri yaşam dönemlerine bireylerin uyumunu kolaylaştırıcı fırsatlar da sunmaktadır (Matejevic ve Jovanovic, 2011; Falcão, 2010). Böylece sağlıklı aileler sahip oldukları özellikler ile bireylerin tüm psikolojik ihtiyaçlarını karşılamada önemli bir etkiye sahip olduğu söylenebilir. Sistemik aile işlevselliği bakış açısından değerlendirildiğinde aile içerisinde sahip olunan ritüellerin bireyin eğlenme ihtiyacını, aile içerisinde sahip olunan rollerin bireylerin sistemler arasındaki sınırları görmesini sağladığından ve aile içi bağlılığın ve sınırların bireylerin benlik farklılaşma düzeyini etkilediğinden güç ihtiyacını, aile içi sınırların bireylerin özgürlük ihtiyacını ve aile içi bağlılığın ve desteğin bireylerin sevgi ve ait olma ihtiyacını karşılamada önemli olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla bu çalışmanın temel amacı bireylerin algıladıkları aile işlevsellik düzeyinin sahip oldukları psikolojik temel ihtiyaçları karşılamadaki rolünü incelemektir. Elde edilecek araştırma bulguları aile işlevselliği ve temel psikolojik ihtiyaçlar arasındaki ilişkiyi ortaya koyacağından bireylerin düşüncelerine, davranışlarına ve yaşantılarına özgürce karar vermeleri yani seçim yapmaları ve benlik işlemcisini sağlıklı bir şekilde işletebilmeleri için ailenin sahip olması gereken özellikleri de ortaya koyacaktır. Dolayısıyla çalışma sonuçları sağlıklı bireyler yetiştirmek için psikolojik temel ihtiyaçların artırılmasına yönelik hangi aile işlevselliği boyutlarında aile eğitimlerinin yoğunlaştırılması gerektiğine ışık tutacağından önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, psikolojik temel ihtiyaçlar aile işlevselliği tarafından yordanmakta mıdır? bu çalışmanın araştırma sorusunu oluşturmaktadır.

YÖNTEM

Aile işlevselliği boyutlarının psikolojik ihtiyaçları karşılamadaki rolünü incelemeyi amaçlayan bu çalışmanın araştırma deseni ilişkisel türden bir

araştırmadır. Araştırmanın amacı doğrultusunda psikolojik temel ihtiyaçların aile işlevselliği boyutları tarafından yordanıp yordanmadığını ortaya koymak amacıyla Çoklu Regresyon analizi yapılmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırma grubunun belirlenmesinde ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Örneklemden veriler, sosyal beğenirlik cevaplarını kontrol etmek amacıyla online ortamdan toplanmıştır. Böylece araştırma grubuna 189 kadın (69%) ve 85 erkek (31%) katılmıştır. Katılımcıların yaş aralığı 18-60, ortalamaları 30.13'tür (ss= 9.67). Araştırmaya katılanların 26'sı (%9.5) ortaöğretim, 173'ü (%63.1) üniversite, 35'i (%12.8) yüksek lisans ve 40'ı (%14.6) doktora mezunudur. Bireylerin 225'i (%82.1) çekirdek aileye ve 49'u (%17.9) geniş aileye sahiptir. Bununla birlikte katılımcıların 27'si (%9.9) çocuksuz aile, 156'sı (%56.9) çocuklu aile, 37'si (%13.5) özel gereksinimli bireye sahip aile ve 54'ü (%19.7) tek ebeveynli aile yapısına sahiptir.

Veri Toplama Araçları

1. Kişisel bilgi formu. Araştırmacı tarafından altı madde olarak hazırlanmış olup araştırmaya katılan bireylerin cinsiyetlerini, yaşlarını, eğitim durumunu, medeni durumunu, aile yapılarını ve ilişkisi olan bireylerin ilişki sürelerini belirlemek amacıyla oluşturulmuştur.

2. Aile İşlevselliği Ölçeği. Bireylerin sahip oldukları aile sisteminde algıladıkları aile işlevsellik düzeyini belirlemek amacıyla Çalışkan, Toker ve Özbay (2017) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek altı alt boyuttan oluşmaktadır. Bunlar; aile içi bağlılık, destek, iletişim, sınırlar, roller, ritüeller boyutlarıdır. Bu boyutlar toplam 36 madde ile temsil edilmektedir. Ölçek bireylerin algıladıkları aile işlevselliği düzeyini temsil etmekle birlikte tüm aile üyelerinin aile işlevselliği puan ortalamaları ailenin işlevsellik puanını göstermektedir. Ölçeğin Cronbach α güvenilirliği .95'tir. Madde faktör yükleri ise .47 - .97 arasında ve madde-toplam korelasyon değerleri .38 ile .70 aralığındadır.

3. Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği. Bireylerin sahip oldukları psikolojik ihtiyaçları ölçmek amacıyla Eşici (2014) tarafından geliştirilmiştir. 25 maddeden oluşan ölçek dört boyutlu Likert tipi bir ölçektir. Glasser'in Seçim Teorisi temelli geliştirilen bu ölçeğin alt boyutları sevgi/ait olma, özgürlük, güç ve eğlenme alt

boyutlarından oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayı değerleri, Sevgi/Ait olma alt boyutu için $\alpha = .87$, Güç alt boyutu için $\alpha = .69$, Özgürlük alt boyutu için $\alpha = .66$ ve Eğlence alt boyutu için $\alpha = .76$ 'dır.

İşlem

Ölçekler bireylere internet ortamında online form olarak uygulanmıştır. Ölçeklerin cevaplama süresi yaklaşık 15 dakikadır. Araştırma kapsamında elde edilen ölçeklerden eksik cevaplandırılan ölçeklere kayıp veri ataması gerçekleştirilmiştir. Kayıp veri ataması gerçekleştirilmeyecek düzeyde cevapsız bırakılan ölçekler değerlendirmeye alınmamıştır.

Verilerin Analizi

Aile işlevselliğinin psikolojik ihtiyaçları yordama düzeyini araştırmayı amaçlayan bu çalışma ilişkisel türden bir araştırmadır. Bu amaçla değerlendirmeye alınan veriler ile regresyon analizi yapılmıştır. Analiz sürecinde SPSS programı kullanılmıştır.

BULGULAR

Aile işlevselliğini psikolojik temel ihtiyaçlar ile incelemeyi amaçlayan bu çalışmada aile işlevselliği alt boyutlarının psikolojik ihtiyaçlar alt boyutlarını nasıl açıkladığına ilişkin çoklu regresyon analizi yapılmıştır. Yapılan regresyon analiz sonuçları Tablo 1 içerisinde gösterilmektedir.

Tablo 1. Psikolojik temel ihtiyaçların yordanmasına ilişkin standart çoklu regresyon analizi sonuçları

Değişken	B	SH _B	β	t	p	İkili r	Kısmi R	Toleran	VIF
Sabit	-2.02	.90		2.24	.03				
Sevgi/Ait Olma									
Aile içi bağlılık	.75	.08	.40	9.50	.00	.51	.51	.33	3.00
Aile içi sınırlar	-.17	.10	-.06	1.74	.08	-.11	-.04	.46	2.16
Aile içi ritüeller	.11	.04	.11	2.77	.01	.17	.07	.39	2.58
Aile içi roller	.05	.04	.05	1.37	.17	.09	.03	.37	2.68
Aile içi iletişim	.01	.08	.01	.15	.88	.01	.00	.31	3.19
Aile içi destek	.29	.03	.49	10.10	.00	.53	.25	.25	4.07
R = .92,	R ² = .85								

		F _(6, 260) =241.11, p = .00								
	Değişken	B	SH _B	β	t	p	İkili r	Kısmi R	Tolera nce	VIF
Özgürlük	Sabit	2.73	1.37		1.99	.05				
	Aile içi bağlılık	.65	.12	.50	5.37	.00	.32	.29	.33	3.00
	Aile içi sınırlar	.13	.15	.07	.92	.36	.06	.05	.46	2.16
	Aile içi ritüeller	-.01	.06	-.01	.16	.87	-.01	-.01	.39	2.58
	Aile içi roller	.07	.06	.11	1.22	.22	.08	.07	.37	2.68
	Aile içi iletişim	.05	.13	.04	.43	.67	.03	.02	.31	3.19
	Aile içi destek	-.08	.04	-.19	1.73	.08	-.11	-.09	.25	4.07
R = .50		R ² = .25								
F _(6, 252) = 14.60		p = .00								
	Değişken	B	SH _B	β	t	p	İkili r	Kısmi R	Tolera nce	VIF
Güç	Sabit	.16	1.17		.14	.89				
	Aile içi bağlılık	.40	.10	.31	3.89	.00	.24	.18	.33	3.00
	Aile içi sınırlar	.29	.12	.16	2.35	.02	.14	.11	.46	2.16
	Aile içi ritüeller	.11	.05	.16	2.16	.03	.13	.10	.39	2.58
	Aile içi roller	.03	.05	.04	.57	.57	.04	.03	.37	2.68
	Aile içi iletişim	.18	.11	.14	1.69	.09	.11	.08	.31	3.19
	Aile içi destek	-.02	.04	-.06	.60	.55	-.04	-.03	.25	4.07
R = .66		R ² = .44								
F _(6, 260) = 33.41		p = .00								
	Değişken	B	SH _B	β	t	p	İkili r	Kısmi R	Tolera nce	VIF
Eğlenme	Sabit	.56	1.76		.32	.75				
	Aile içi bağlılık	.83	.15	.42	5.36	.00	.32	.24	.33	3.00
	Aile içi sınırlar	.03	.19	.01	.14	.89	.01	.01	.46	2.17
	Aile içi ritüeller	.17	.08	.16	2.20	.03	.14	.10	.39	2.58
	Aile içi roller	.10	.07	.10	1.41	.16	.09	.06	.37	2.68
	Aile içi iletişim	.76	.16	.37	4.65	.00	.28	.21	.31	3.21
	Aile içi destek	-.18	.06	-.29	3.25	.00	-.20	-.15	.25	4.06
R = .70		R ² = .48								
F _(6, 259) = 40.35		p = .00								

Tablo 1 incelendiğinde aile işlevselliği alt boyutları psikolojik ihtiyaçlar alt boyutlarından “Sevgi/Ait olma” alt boyutunu %85, “Özgürlük” alt boyutunu %25, “Güç” alt boyutunu %44 ve “Eğlenme” alt boyutunu %48 açıklamaktadır.

Sevgi/Ait olma ile aile içi destek arasında orta düzeyde bir ilişkinin ($r=.53$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.25$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Aile içi bağlılık ile sevgi/ait olma arasında orta düzeyde bir ilişkinin ($r=.51$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.51$ değişmediği görülmektedir. Aile işlevselliğinin diğer bir alt boyut olan aile içi ritüeller ile sevgi/ait olma arasında düşük bir ilişkinin ($r=.17$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyon $r=.07$ 'ye düşmektedir. Aile içi sınırlar ile sevgi/ait olma arasında düşük bir ilişkinin ($r=-.11$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=-.04$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Aile içi roller ile sevgi/ait olma arasında düşük bir ilişkinin ($r=.09$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.03$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Son boyut olan aile içi iletişim ile sevgi/ait olma arasında düşük bir ilişkinin ($r=.01$) olduğu, ancak diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.00$ olarak değiştiği görülmektedir. Elde edilen bu bulgu aile işlevselliği alt boyutların sevgi/ait olma boyutunu yordadığını göstermektedir.

Eğlenme ile aile içi bağlılık arasında orta düzeyde bir ilişkinin ($r=.32$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.24$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Aile içi iletişim ile eğlenme arasında düşük bir ilişkinin ($r=.28$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.21$ olarak değiştiği görülmektedir. Aile işlevselliğinin diğer bir alt boyut olan aile içi destek ile eğlenme arasında düşük bir ilişkinin ($r=-.20$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyon $r=-.15$ e düşmektedir. Aile içi ritüeller ile eğlenme arasında düşük bir ilişkinin ($r=.14$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.10$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Aile içi roller ile eğlenme arasında düşük bir ilişkinin ($r=.09$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.06$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Son boyut olan aile içi sınırlar ile eğlenme arasında düşük bir ilişkinin ($r=.01$) olduğu, ancak diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.01$ değişmediği görülmektedir. Elde edilen bu bulgu aile işlevselliği alt boyutların eğlenme boyutunu yordadığını göstermektedir.

Güç ile aile içi bağlılık arasında düşük bir ilişkinin ($r=.24$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.18$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Aile içi sınırlar ile güç arasında düşük bir ilişkinin ($r=.14$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.11$ değiştiği görülmektedir. Aile işlevselliğinin diğer bir alt boyut olan aile içi ritüeller ile güç arasında düşük bir ilişkinin ($r=.13$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyon $r=.10$ 'a düşmektedir. Aile içi iletişim ile güç arasında düşük bir ilişkinin ($r=.11$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.08$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Aile içi roller ile güç arasında düşük bir ilişkinin ($r=.04$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.03$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Son boyut olan aile içi destek ile güç arasında düşük bir ilişkinin ($r=-.04$) olduğu, ancak diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=-.03$ olarak değiştiği görülmektedir. Elde edilen bu bulgu aile işlevselliği alt boyutların güç boyutunu yordadığını göstermektedir.

Özgürlük ile aile içi bağlılık arasında orta düzeyde bir ilişkinin ($r=.32$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.29$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Aile içi destek ile özgürlük arasında düşük bir ilişkinin ($r=-.11$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=-.09$ değiştiği görülmektedir. Aile işlevselliğinin diğer bir alt boyut olan aile içi roller ile özgürlük arasında düşük bir ilişkinin ($r=.08$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyon $r=.07$ 'ye düşmektedir. Aile içi sınırlar ile özgürlük arasında düşük bir ilişkinin ($r=.06$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.05$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Aile içi iletişim ile özgürlük arasında düşük bir ilişkinin ($r=.03$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=.02$ olarak hesaplandığı görülmektedir. Son boyut olan aile içi ritüeller ile özgürlük arasında düşük bir ilişkinin ($r=-.01$) olduğu, diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun $r=-.01$ değişmediği görülmektedir. Elde edilen bu bulgu aile işlevselliği alt boyutların sevgi/ait olma boyutunu yordadığını göstermektedir.

Sonuç olarak elde edilen bulgular psikolojik ihtiyaçların aile işlevselliği alt boyutları tarafından küçümsenmeyecek düzeyde yordandığını göstermiştir.

TARTIŞMA

Psikolojik temel ihtiyaçları aile işlevselliği ile inceleyen bu çalışmada psikolojik temel ihtiyaçlar seçim teorisi yaklaşımı doğrultusunda bireylerin sevme/sevilme/ait olma, özgürlük, güç ve eğlenme boyutları olarak ele alınmıştır. Aile işlevselliği ise sistematik bakış açısı doğrultusunda aile içi bağıllık, destek, iletişim, sınırlar, roller ve ritüeller kapsamında incelenmiştir. Kavramlara ilişkin yapılan diğer tanımlara bakıldığında psikolojik temel ihtiyaçların Maslow tarafından fizyoloji ihtiyaçlar, güvenlik, sevgi, saygı ihtiyacı ve kendini gerçekleştirme olarak ele alınmaktadır (Maslow, 1943). Aile işlevselliği kavramına ilişkin yapılan farklı kuramsal yaklaşımlara bakıldığında McMaster modelinin aile işlevselliğini problem çözme, iletişim, roller, duygusal tepki verebilme, gereken ilgiyi gösterme ve davranış kontrolü olarak ele aldığı görülmektedir (Epstein, Baldwin ve Bishop, 1983). Beavers sistem modeli aile işlevselliğini aile yetkinliği ve aile tarzı olarak ele alırken (Beavers ve Hampson, 2000) Olson Çember modeli aile işlevselliğinin aile birlikteliği, esnekliği ve iletişimi olarak ele alınabileceğini belirtmiştir (Olson, 2000).

Çalışma kapsamında ele alınan kavramsal tanım bakış açısı doğrultusunda araştırma sorularına ilişkin yapılan analizler psikolojik temel ihtiyaçlar ile aile işlevselliği arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu ve psikolojik temel ihtiyaçların aile işlevselliği boyutları tarafından yordandığını ortaya koymuştur. Gök (2019) elde ettiği bulgu ile ailenin psikolojik ihtiyaçları karşılama rolünü desteklemektedir. Gök'e göre temel psikolojik ihtiyaçlar, aile aidiyeti, anne algısı ve baba algısı değişkenleri, bireylerin öznel iyi oluş düzeylerini yordamakta önemli birer değişkendir.

Araştırma sonuçları sevgi/ait olma psikolojik ihtiyacının %85'inin aile işlevselliği alt boyutları tarafından açıklandığını göstermiştir. Özellikle aile içi destek ve aile içi bağıllık bireylerin ait olma ihtiyaçlarını karşılama önemli birer faktör oluşturmaktadır. Aile bireylerin, "bireysellik" ve "birliktelik" dengesini kurmalarını sağlayan en önemli kurumdur. Bu dengeyi Bowen aile sistem yaklaşımı "benliğin farklılaşması" olarak adlandırmaktadır. Benliğin farklılaşması bireyin ilişkilerinde gösterdiği samimiyetin ve özerkliğin yanı sıra bireyin yaşadığı entelektüel sürecini duygusal sürecinden ayırt etme yeteneğidir. Benliğin farklılaşmasıyla birlikte birey ailesi ile olan bağımlı düzenlenmektedir (Goldenberg ve Goldenberg, 2008, s. 179). Benliği farklılaşmış bireyler ise

sahip oldukları ilişkilerinde benlikleri ile bir konuma sahip olmakta ve bu konumlarını koruyabilmektedirler. Böylece bireyler fiziksel ve duygusal yakınlığa izin veren sınırlar oluşturmaktadırlar. Bu sınırlar bireylerin ilişkilerinden tatmin olmalarını ve yeni ilişkiler kurmalarını sağlamaktadır (Bowen, 1978). Düşük benlik farklılaşmasına sahip olan bireyler ise duygusal olarak reaktif olmaktadır ve duygusal olarak ilişkilerini kesme eğilimindedirler (Kerr ve Bowen, 1988). Dolayısıyla ne entelektüel ne de duygusal olarak karar verememektedirler. Bu nedenle hislerine göre hareket etmektedirler. Düşük benlik farklılaşmasına sahip bireyler kısacası duygusal bir dünyaya sıkışmaktadır (Bowen, 1976). Bowen'a göre düşük benlik farklılaşmasına sahip olan bireyler kaygılı, korkan ve stres altında semptomlar gösteren bireylerdir (Bowen, 1978). Evirgen (2010) aile atmosferi içerisinde sevildiğini hisseden bireyin olumlu bir benlik algısı geliştirdiği ve güvenli bağlanmaya sahip olduğunu ortaya koymuştur. Eşici' (2014) ye göre ise romantik ilişki kalitesi psikolojik ihtiyaçlar tarafından yordanmaktadır. Tüm bu bulgular düşünüldüğünde araştırma kapsamında elde edilen bulgunun desteklendiği söylenebilir.

Sevme/ait olma ihtiyacından sonra aile işlevselliği tarafından en fazla açıklanan psikolojik ihtiyaç eğlenme ihtiyacıdır. Eğlenme ihtiyacının %48'i aile işlevselliği tarafından açıklanmaktadır. Bireylerin eğlenme ihtiyaçlarının karşılanmasında aile içi bağlılık ve aile içi iletişim önemli birer paya sahiptir. Stratejik aile danışmanlığı perspektifinden, elde edilen bulguya bakıldığında, aile içerisinde aile üyelerinin belirli aralıklarla, belirli etkileşimleri tekrarlaması ve aile içerisinde ilişkilerin 'birbirini tamamlayıcılık' prensibi üzerine gerçekleştirilmesi önemli görülmektedir. Bu durum aile üyelerinin birbiriyle olan etkileşimlerini güçlendirmektedir (Madanes, 1981; Metcalf, 2011). Diğer bir ifadeyle, aile içerisinde ritüellerin olması ve aile üyelerinin birlikte vakit geçirmesi bireylerin eğlenme ihtiyaçlarını, aile içi iletişimini ve bağlılığını karşılamada önemli bir etkidir (Ulaş, 2012; Gizir; 2013; Santrock, 2017).

Güç psikolojik ihtiyacının ise %44'ü aile işlevselliği tarafından açıklanmaktadır. Güç ihtiyacının karşılanmasında aile içi bağlılık, aile içi sınırlar ve aile içi ritüellerin önemli olduğu analizler sonucunda ortaya konmuştur. Glasser (1998)'e göre güç hayatta kalmanın bir parçasını oluşturmakla birlikte, gerçekliktir. Dolayısıyla bireysel bir ihtiyaçtır. Her birey hayatta kalma mücadelesini verirken kendi gerçekliğini oluşturmakta ve yürütmektedir.

Dolayısıyla bireysellik bu ihtiyaçta ön plandadır. Aile hayatında, her birey kendi aile kültürünü devam ettirmek istemektedir (Santrock, 2017). Bu durum farklı iki aile kültürünün çatışmasına ve güç mücadelesine yol açmakta olduğu düşünülmektedir. İlişki içerisinde ortaya çıkan güç mücadelesi aynı zamanda özgürlük alanların belirlenmesine ve sınırlarının çizilmesine diğer bir ifadeyle aile içerisinde rol tanımlarının yapılmasını beraberinde getirmektedir (Canel, 2012; Kilpatrick, Bissonnette ve Rusbult, 2002). Yoom (2012)'a göre ailenin birlikte vakit geçirmesi aile üyeleri arasında olumlu ilişkileri ve aile birliği duygusunu güçlenmektedir. Ailenin birlikte vakit geçirmesi ailenin etkileşim içinde olmasını sağlamanın yanı sıra birlikte geçirecek vaktin birlikte karar verilmesi ve her aile üyesinin birbirinin mutluluğu için sorumluluk almasını sağlamaktadır. Karar sürecinde ise tüm aile üyelerinin ihtiyaçları, istekleri ve sahip oldukları güçleri göz önünde bulundurulur (Nazlı, 2014). Yoom ve Nazlı'nın bulguları elde edilen bulgularla değerlendirildiğinde ailenin bireylerin güç ihtiyacını karşılamada önemli bir etken olduğu görülmektedir.

Aile işlevselliğinin en az açıkladığı psikolojik ihtiyaç alt boyutu özgürlüktür. Aile işlevselliği alt boyutları özgürlük ihtiyacının sadece %25'ini açıklanmaktadır. Özgürlük ihtiyacının karşılanmasında aile içi bağlılığın önemli bir etkiye sahip olduğu analizler sonucunda görülmüştür. Bireylerin sahip oldukları özgürlük sınırları aile olmakla ve yeni biriyle aynı evi paylaşmaya başlamakla değişmektedir. Bu değişim ailenin ve bireylerin farklı yaşam dönemlerinden geçmesiyle birlikte sürekli devam etmektedir. Yeni evlenmiş bir ailede bireylerin kendine vakit ayırma ve özgür alan kullanma zamanları çocuklu ailelere göre, eklenen yeni sorumluluklar nedeniyle daha fazladır. Aile olma bilincinin, aile içi bağlılığı beraberinde getirdiğinden bireylerde özgürlük ihtiyacını karşılama beklentilerinin de etkilediği düşünülmektedir. Diğer bir ifadeyle ailesine bağlı olan bireylerin özgürlük ihtiyacını ailesiyle ya da özgürlüğü en fazla açıklayan ikinci aile işlevselliği alt boyutu olan aile içi destek ile tolere ettiği ifade edilebilir. Aile üyelerinin birbirinin sorumluluklarını üstlenerek, birbirlerine destek olmaları bireylerin “özel zaman” oluşturmalarına katkı sağlayabileceği ve böylece birbirlerine dönüşümlü özgür alan tanıyabilecekleri düşünülmektedir. Yapısal aile danışmanlığının temsilcisi Minuchine'e (1974) göre aile üyeleri arasındaki bağlantılar aile içerisindeki sınırlar doğrultusunda düzenlenmektedir. Diğer bir ifadeyle aile içi ilişkileri düzenleme, aile üyelerinin üstlendikleri roller ve aile içi kurallar bireylerin özel alanlarını oluşturduğundan özgürlüklerini de düzenlemektedir (Arıcı, 2012;

Nichols, 2013). Dolayısıyla aile olduktan sonra bireylerin özgürlükleri bazı sınırlar ve kurallarla yeniden düzenlendiği söylenebilmektedir.

SINIRLILIKLAR VE ÖNERİLER

Her bir aile yapısının farklı özelliklere sahip olması nedeniyle elde edilen bulguların farklı aile yapılarında, aile işlevselliğinin psikolojik temel ihtiyaçları yordama düzeyinin farklılaşacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla araştırmanın spesifik aile yapılarında yapılması önerilmektedir.

Bu çalışmanın sonuçları doğrultusunda bireylerin psikolojik ihtiyaçlarını geliştirmeye yönelik, aile içi bağlılığı, desteği, ritüelleri ve iletişimi arttırıcı, sınırları ve rolleri düzenleyici aile danışmanlığı ve grupla psikolojik danışmanlığı programlarının geliştirilmesi önerilmektedir.

Gelecekte yapılacak çalışmaların, bu çalışmanın sınırlılıklarını ele alarak, ilişki sürdürme davranışları ve bireysel ve ailesel özelliklerinde (kişilik özellikleri, yetiştirilme tarzı, ilişki süresi, ekonomik durum, çocuk sayısı, aile yapısı vb.) çalışmaya dahil edilmesi ile yapılması önerilmektedir.

Araştırma ulaşılan örneklemin özellikleri ile sınırlıdır.

SONUÇ

Sonuç olarak psikolojik ihtiyaçlar aile işlevselliği tarafından açıklanmaktadır. Aile işlevselliğinin en fazla açıkladığı psikolojik ihtiyaç sırasıyla sevgi/ait olma, eğlenme, güç ve özgürlüktür. Elde edilen sonucun birliktelikten bireyselliğe doğru azaldığı görülmektedir. Diğer bir ifadeyle sevgi/ait olma ve eğlenme en az iki kişi ile gerçekleştirilebilirken güç ve özgürlük daha bireysel kalmaktadır. Dolayısıyla bireyin hayatında ki ilk sosyal kurum olarak kabul edilen aile en fazla sevgi/ait olma ve eğlenme ihtiyacını karşılamaktadır.

Yazarlar Hakkında / About Authors

Merve Usta. İlhami Ertem Eğitim Kurumları, merve.usta@outlook.com.tr
Merve Usta, İlhami Ertem Hig school, merve.usta@outlook.com.tr

Çıkar Çatışması / Conflict of Interest

Yazarlar tarafından çıkar çatışmasının olmadığı rapor edilmiştir.
No conflict of interest has been reported by the authors.

Fonlama / Funding

Herhangi bir fon desteği alınmamıştır.
No funding support received.

ORCID

Sırasıyla yazarların ORCID'lerini aşağıdaki örnekte olduğu gibi açık bir şekilde yazınız.

Merve Usta <http://orcid.org/0000-0003-2756-7261>

KAYNAKÇA

- Arıcı, F. (2012). Yapısal aile terapisi. İ. Keklik ve İ. Yıldırım (Yay.Haz.). *Aile Terapisi. Tarihi, Kuram ve Uygulamaları* içinde (s.257-272). Ankara, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği.
- Beavors, R. ve Hampson, R.B. (2000). The beavers systems model of family functioning. *Journal of Family Therapy*, 22, 128-143.
- Bowen, M. (1976). Theory in the practice of psychotherapy. In P. J. Guerin, Jr. (Ed.), *Family therapy: Theory and practice* (pp. 42-90). New York: Garner Press.
- Bowen, M. (1978). *Family therapy in clinical practice*. New York: Jason Aronson.
- Bulut, I. (1993). *Ruh hastalığının aile işlevlerine etkisi*. Ankara, T. C. Başbakanlık Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığı.
- Çalışkan, M. (2017). *Üstün yetenekli çocuklara sahip ailelerin aile işlevselliği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hasan Kalyoncu üniversitesi, Gaziantep.
- Çalışkan, M., Özbay, Y. ve Toker, M. (değerlendirmede). Systemic family functionality scale. *Marriage & Family Review*.
- Canel, A.N. (2012). *Evlilik ve Aile Hayatı*. İstanbul, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Nakış Ofset.
- Corcoran, J. (2001). Multi- Systemic Influences on the Family Functioning of Teens Attending Pregnancy Prevention Programs. *Child and Adolescent Social Work Journal*, 18(1), 37-49.
- Corey, G. (2008). *Theory and practice of counseling and psychotherapy* (8 bs.). USA: Brooks/Cole.
- Coskun, Y. (2007). Ortaöğretim öğrencilerinin umutsuzluk durumları ve aile işlevselliği ilişkisinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 26(26), 11-26.
- Deci, E. ve Ryan, R. (1985). The General Causality Orientations Scale: Self Determination in Personality. *Journal of Research in Personality*, 19, 109-134.

- Deci, E. ve Ryan, R. (2000). The "What" And "Why" of Goal Pursuits: Human Needs and The SelfDetermination of Behaviour. *Psychological Inquiry*, 11 (4), 227-269.
- Duba, J. D., Graham, M. A., Britzman, M., ve Minatrea, N. (2009). Introducing the 'basic needs genogram' in reality therapy-based marriage and family counseling. *International Journal of Reality Therapy*, 28(2), 15-19.
- Epstein, N. B., Baldwin, L.M. ve Bishop, D.S. (1983). The mcmaster family assesment device. *Journal of Marital and Family Therapy*, 9(2), 171-180.
- Eşici, H. (2014). *Romantik İlişki Kalitesinin Erken Dönem Uyumsuz Şemalar, Bağlanma ve Psikolojik İhtiyaçlar Açısından İncelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi üniversitesi, Ankara.
- Evirgen, N. (2010). *Aile İçi Örüntülerin Çocukların Algıları Açısından İncelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Falcão, D. V. S. (2010). *The family and the elderly: Challenges of contemporaneity*. Brazil: Papirus, Campinas.
- Gizir, C.A. (2013). Üniversite öğrencilerinin ilişki inançlarının cinsiyet ve romantik ilişki yaşama durumlarına göre incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 372- 383.
- Gladding, S.T. (2014). *Family therapy: History, theory and practice* (6 bs.). İngiltere, Pearson Education Limited.
- Glasser, W. (1975). *Reality therapy: A new approach to psychiatry*. New York, HarperCollins Books.
- Glasser, W. (1998). *Choice theory: A new psychology of personal freedom*. New York, HarperCollins Books.
- Glasser, W. (2002). *For parents and teenagers: Dissolving the barrier between you and your teen*. New York, HarperCollins
- Goldenberg, H. Ve Goldenberg, I. (2008). *Family Therapy: An Overview*. Belmont, CA: Thomson Brooks/Cole.
- Gök, E. (2019). *Öznel İyi Oluşun Yordanmasında Psikolojik İhtiyaçların Karşlanması, Aile Aidiyeti Ve Ebeveyn Algısı Rolünün İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.

- Hürcan, S.E. (2018). *Ebeveynlik Stilleri ile Sosyal Fobi Arasındaki İlişkinin Temel Psikolojik İhtiyaçların Karşılama Düzeyine Göre İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi, İstanbul.
- Kerr, M. E. ve Bowen, M. (1988). *Family evaluation*. New York: Norton.
- Kilpatrick, S.D., Bissonnette, V.L. ve Rusbult, C.E. (2002). Empathic accuracy and accommodative behavior among newly married couples. *Personal Relationships*, 369-393.
- Madanes, C. (1981). *Stratejik Family Therapy*. San Fransisco: Jossey-Bass.
- Maslow, A.H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50, 370-396.
- Maslow, A.H. (1954). *Motivation and personality*. New York: Harper & Row.
- Matejevic, M.D. ve Jovanovic, D.R. (2011). The functionality of families with children with special needs from the systemic perspective. *Philosophy, Sociology, Psychology and History*, 10(1), 57-66.
- Metcalf, L. (2011). *Marriage and family therapy: A practice-oriented approach*. New York: Springer Publishing Company.
- Minuchin, S. (1974). *Families and family therapy*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Nazlı, S. (2014). *Aile Danışmanlığı*. Ankara, Anı Yayıncılık.
- Nichols, M.P. (2013). *Aile Terapisi: Kavramlar ve Yöntemler*. (O. Gündüz, çev). İstanbul, Kaknüs Yayınları.
- Olson, D.H. (2000). Circumplex Model of Marital and Family Systems. *Journal of Family Therapy*, 22, 144-167.
- Santrock, J.W. (2017). *Yaşam boyu gelişim* (G. Yüksel, çev. Edt.). Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- Ulaş, Ö. (2012). Stratejik aile terapisi. İ. Keklik ve İ. Yıldırım (Yay.Haz.). *Aile Terapisi. Tarihi, Kuram ve Uygulamaları içinde* (s.273-286). Ankara, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği.
- Wubbolding, R.E., Brickel, J., Imhof, L., Kim, R.I., Lojk, L., ve Al-Rashidi, B. (2004). Reality therapy: A global perspective. *International Journal of the Advancement of Counseling*, 26(3), 219-228.

Yoon, Y. (2012). The role of family routines and rituals in the psychological well being of emerging adults. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Amhers, University of Massachusetts, Massachusetts.

Extended Abstract

Introduction

According to Glasser (1975), individuals have more control of their lives than they think. They control their lives with their choices. From this point of view, all people create their own lives, direct their feelings, thoughts and actions in line with their lives. In other words, the self-structures they shape, shape their choices and thus their lives (Glasser, 1998). These features are defined as internal control psychology and are presented by Glasser as choice theory (Corey, 2008). Choice theory states that each individual has some psychological needs. These psychological needs are survival, love/belonging, freedom, power and fun. The psychological need for love/belonging is considered as the basic need of individuals. The main focus of this need is reciprocity, giving and receiving, belonging to family and social support systems (Duba, Graham, Britzman and Minatrea, 2009). So, the development of the individual is shaped by the guidance of the family (Wubbolding, Brickell, Imhof, Kim, Lojka and Al-Rashidi, 2004). Therefore, it can be said that the self cannot be thought independently of the attitudes and behaviors of the family. The family is the institution that constitutes the individual's self and affects its development, it is seen that the level of functionality of the families is important in determining the psychological needs. Therefore, the main purpose of this study is to examine the role of perceived family functioning in meeting the psychological basic needs of individuals.

The aim of this study is to investigate family functionality with psychological needs. All people create their own lives, direct their feelings, thoughts and actions in line with their lives. In other words, the self-structures they shape, shape their choices and thus their lives. The level of family functioning of the family affects the development of the self. Therefore, psychological needs cannot be considered independent of family functionality.

Method

Accessible sampling method was used to determine the research group. Data from the sample were collected from the online environment in order to reduce social appreciation. So, 189 women (69%) and 85 men (31%) were included in the study. Data collection tool of this study was Family Functionality Scale and Psychological Needs Scale. Family Functionality Scale was developed by Çalışkan, Toker and Özbay (2017) and Psychological Needs Scale was developed by Eşici (2014). For the aim of

this study multiple regression analyses have been done. SPSS program was used in the analysis process.

Results

In this study, which aims to investigate family functioning with psychological needs, multiple regression analysis was conducted to determine how the sub-dimensions of family functioning explain the sub-dimensions of psychological needs.

When the obtained findings are examined, the sub-dimensions of the family functionality explains %85 of Love/Belonging sub dimension, %25 of Freedom sub dimension, %44 of Power sub dimension and %48 of Fun sub dimension of psychological needs. The highest predictor of love/belonging is the sub dimension intrafamilial support of family functionality. The highest predictor of Freedom, Power and Fun is intrafamilial commitment.

Discussion & Conclusion

As a result, psychological needs are explained by family functioning. Psychological needs described mostly by family functioning are in order love/belonging, fun, power and freedom. It is seen that the result obtained, decreases from togetherness to individuality. In other words, love and belonging can be realized with at least two people, while power and freedom are more individual. Therefore, the family, which is considered to be the first social institution in the life of the individual, satisfies the need for love/belonging and fun much more.